

čin izravnati in pomiriti razburjeno javnost. Ko bo popravljen gospodarski položaj Anglije, bodo konservativci sili na volitve, da izrabijo v svoj prid neugodno razpoloženje med ljudstvom, ki je nastalo za časa delavske vlade radi gospodarske stiske.

V vladi narodnega sodelovanja je ostalo še 5 ministrov iz vrst delavske stranke, Baldwinovim konservativcem pripada 7 ministrskih mest in liberalci so dobili 5 ministrov.

Položaj v delavski stranki po razcepju. Angleška delavska stranka se je vsled novega položaja razcepila. Eden del bo podpiral vlado, drugi napoveduje najbolj strogo opozicijo. Skoro gotovo bo Mac Donald odložil predsedstvo stranke in ga bo nasledil bivši zunanji minister Henderson, ki je tudi prešel med opozicionalce.

Nov predsednik angleške delavske stranke. Dne 28. avgusta je bil postavljen mesto Mac Donalda za predsednika razcepljene delavske stranke bivši zunanji minister Henderson.

Angleška se poteguje v Franciji in Ameriki za posojilo v znesku 27 milijard Din.

Če oficirjem in vojakom zmanjšajo plačo! Dne 26. avgusta je doživela Portugalska v Lizboni v 20 letih 20. revolucijo, ki je bila vojaškega značaja in je trajala 10 ur. Tokratni poskus revolucije je bila posledica znižanja plač oficirjem in vojakom. Upor je zahteval 40 mrtvih in 400 ranjenih.

Ameriške revolucije. Na otoku Kuba je vihrala par dni revolucija, ki je pa že zatrla. — V južno-ameriški državi Ekvador sta morala vsled izbruha revolucije odstopiti predsednik republike in predsednik vlade.

Ghandi na potu v London. Vodja indijskih nacionalistov Ghandi je popustil v že javljeni kujavosti in se bo udeležil indske konference v Londonu, kjer bo prejela Indija svojo ustavo. Ghandi je odpotoval na parniku 29. avgusta iz Indije in ga pričakujejo v Londonu 18. septembra. Strogoverni Indijec vozi seboj dve kozji, da se bo hranil tudi v Londonu le z domačim mlekom.

*

S preklano lobanje

sta našla posestnika Štefan Kuhta in Franc Trčak iz Gačnika pri Jarenini dne 28. avgusta zjutraj v sadovnjaku 70letno posestnico Julijano Herič.

Ugotovitev zločina.

Ubita Julijana je stanovala na samoti sama s 67letnim hlapcem Petrom Špecem. Ženica ni imela nobenih sorodnikov, razen brata, ki živi nekje v Avstriji. Sosedje so jo imeli za premožno in vse je govorilo, da je imela gotovo 100.000 Din gotovine. Živela je sama zase in se rada tožarila.

Zgoraj omenjena posestnika sta po strašni najdbi zbudila hlapca Petra, ki je spal na hlevu in se mu niti sanjalo ni, da je nekdo v noči njegovo gospodinjstvo ubil in jo izropal. O dogodku so bili obveščeni orožniki iz Št. Lj. in tudi mariborsko orožništvo ter odposla-

nec policije s psom so odhiteli na kraj zločina v Gačnik.

Orožništvo in sodna komisija so ugotovili, da je imela Heričeva prebito lobanjo, obraz je bil ves krvav, na levi roki je bilo opaziti praske, ki pričajo, da se je napadena branila. Udarci so bili prizadjani s topim orodjem in smrtonosni. Zločinec je Julijano v noči s trkanjem na vrata zvalil iz hiše, jo pri vratih pobil in jo odnesel 70 korakov proč od hiše v sadovnjak. V kuhinji in obeh sobah je bilo vse razmetano in pretaknjeno. Komisija ni našla nobenega denarja, ampak samo hranilno knjižico na 2250 Din. Ker so ljudske govornice razglasile Heričevo kot — premožno in po zločinu ni bilo pri hiši niti pare, je skoro gotovo, da gre v tem slučaju za ostuden roparski umor.

Kdo je morilec?

Polijskega psa Egona so peljali v sobo, kjer je spala pokojna. Pes je zavohal sled in stekel proti hiši, kjer stane majer umorjene, 46letni Viktor Bafman. Ker se krijejo sledovi v sadovnjaku z dolžino njegovih čevljev in so dobili pri njem vžigalice iste vrste, kakor so bile najdene zjutraj na tleh pred hišo umorjene, s katerimi si je zločinec svetil v temi, je bil Bafman aretiran in prepeljan v preiskovalni zapor v Maribor. Bafman je bil zvečer pred krvavim dejanjem pri Heričevi, s katero se je sprl in jo je zagrozil v jezi z ubojem.

Preiskava bo že dognala, ali je aretirani krivec ali nedolžen.

*

Dogubonosni cilji španske republike.

V javnost je že prodrlo mnenje, da je bila španska monarhija strmoglavljena na spodbudo levčarskih francoskih krogov, ki so si obetali od nove Španije nekaj čisto drugega, nego je danes v resnici. Španska ustavotvorna skupščina ni ničesar drugega nego framaonska kovačnica za kulturnobojnost in za brezplodno debatiranje, v katerem pita skupina profesorjev zbrane poslance z neizvedljivimi nauki, ki so le za papir, a poguba za prakso.

Koliko se je že od prevrata sem govorilo v Španiji o izvedbi agrarne reforme, a je ostalo vse le pri načrtih in debatah. Od vladne strani se ne upa nihče lotiti izvedbe agrarne reforme iz strahu pred veleposestvom, ki je deloma volilo z republiko.

Koliko dragocenega časa je porabila ustavodajna skupščina tudi s prerakanjem: ali se naj pokliče nekatere člane bivšega monarhističnega režima na odgovor ali ne? Predsednik vlade Zamora je bil proti temu, da se ukvarja skupščina s tako brezplodnimi uprašanji; veliko republikanskih poslancev za iz strahu pred volilci, katere so sle-

pili z zagotovitvijo, da se bo narod lahko maščeval nad kraljevimi pijavkami, ki so ga izžemale z najvišjih mest skozi desetletja. Spor med predsednikom in republikanskimi prenapeteži se je poleg, ker je večina le uvidela, da se zanima obubožano ljudstvo v sedanjih časih mnogo bolj za ceno deželnih pridelkov, ki so se v zadnjem času silno podražili, nego pa za politično odgovornost bivših monarhističnih vlad.

Edino, kar je doslej dosegla ustavotvorna skupščina, je skrajno razburjenje katoličanov zaradi kulturnobojnih načrtov, katere hočejo ulihotapiti framaconi v novo upravo.

Nezadovoljnost katoličanov narašča, ker je izdala vlada naredbo, da se cerkveno premoženje ne sme prodajati in tudi se ne smejo prenašati iz enega denarnega zavoda v drugega naloženi cerkveni denarni zneski. Vlada se izgovarja, da je bila prisiljena k omenjeni odredbi, sicer bi skušala katoliška Cerkev prenesti svoj kapital na Francosko. Katoličani upravičeno ugovarjajo vladi, ki je posegla samolastno v svobodno razpolaganje Cerkve s svojim premoženjem, ko vendar skupščina tega koraka vlade ni odobrila in tudi še ni sprejela od parlamentarne komisije predlagane zaplembe cerkvenega premoženja. Kar je dovoljeno na Španskem vsem drugim, to se krati katoličanom!

Celo na Francoskem so prepričani po dosedanjem poteku španske revolucije, da se bo njena brezmiselna kulturnobojna puščica odbila in dovedla slednjič v popolno politično zmedo in socialno brezpravnost.

Št. Peter pri Mariboru. Na Malo Gospojnico, dne 8. septembra se vrši pri podružnici Matere Božje na Gorci velik romarski shod, katerega se udeležijo Marijini častilci iz Slovenskih goric in mariborske okolice. Spored službe božje je sledeči: V pondeljek pred praznikom ob šestih zvečer pridiga, nato litanije s sv. blagoslovom, ob osmih romarska procesija. Na praznik, dne 8. septembra ob šestih pridiga, nato slovesna sveta maša po namenu romarjev od Sv. Antona, ob osmih in devetih tihe svete maše, ob pol desetih pozna pridiga, nato levitirana sveta maša. Popoldne ob pol treh slovesne pete lavretanske litanije. Spovedovalo se bo v pondeljek zvečer do 8. ure, na praznik od štirih zjutraj. Romarje bo letos pozdravila gorska cerkev vsa prenovljena in olepšana.

Ruše. Kakor vam je že znano, dobimo 8. septembra tega leta kar štiri nove zvone. In ker je naša cerkev posvečena Materi božji, bomo njej tudi posvetili največji zvon. Na njem se bosta blestela napisata: »Presveto Srce Jezusovo, v tebe zaupamo.« Tretji nas bo priporočal varstvu sv. Jožefa z napisom: »Sveti Jožef, varuh in zgled častilcev Marijinih, prosí za nas.« Četrtega pa bomo postavili svetemu Antonu Padovanskemu, da nas varuje vseh nezdod in nanj napisali: »Sv. Anton Padovanski, prosí za nas.« Poleg omenjenih napisov pa bo na vsakem zvonu tudi ime botra, tvrdke in letnica. Prvemu bo kumoval gospod Anton Krejči, ravnatelj tovarne za dušik, drugemu gospod Josip Mule, posestnik in obrtnik, tretjemu gospod Viktor Glaser, veleposestnik in četrtemu gospod Josip Jurše, veleposestnik. Da pa bo slovesnost tem lepša, mora ta dan v Rušah tudi pokati in grmeti, da bo veselje in še godba ne sme izostati. Zato pa v ta na-

en te dni tudi po fari pobiramo. — Pa naša škola nedelja? Letos bo 13. septembra. Zopet nebeška Mati pri nas romarjem delila blagoslov in tolažbo. Posebno lep bo letos ta dan, kajti štirje orjaki v cerkvenem stolpu bodo ta dan peli Mariji v čast in slavo. Znana je sicer naša božja pot, a vse premalo obiskana. Slovenci smo znani kot veren narod, ki radi obiskujemo božja pota, da tudi tujce na nje opozorimo. A to bomo najlažje storili, če bomo sami ta božja pota v obilnem številu posejali. Stavimo vendar to svojo dolžnost! Morda kdo misli, da naše Prosvetno društvo spi. O, ne! Nabiramo le sil in moči ter si popravljamo dvorano in oder, da bomo po zimi lahko tembolj delali. Izdamo pa že sedaj, da se že pripravljamo na Finžgarjevo proslavo in na njo opozarjamo.

Kaj pa bo pri Mali Nedelji? Za bližnji Marijin praznik se pri nas pripravljajo tridnevne duhovne vaje za dekliško in materinsko Marijino družbo pod vodstvom preč. g. patra Ladislava iz Ptuja in sicer v dnevih 6. do 8. septembra. Dne 8. septembra predpoldne Marijansko slavlje z ozidrom na 1500letnico efeškega koncila, na katero so vabljeni tudi sosedne družbe, popoldne cerkvena tombola za prenovitev altarjev. Dne 6. septembra proslavimo »angeljsko nedeljo« s procesijo in slovesno službo božjo, popoldne se vrši prireditvev Slomškovega prosvetnega društva s petjem in novo igro Velika križda.

Sv. Trojica v Slov. gor. Letošnja »Kvaternica« zna biti letos zelo zanimiva. Tristoletnica početka svetotrojiške božje poti se bo na slovesen način proslavila s slovesno tridnevnicco na kvaternico, to je petek, soboto in nedeljo kvaterno: 18., 19. in 20. septembra. Za notranjo slavnost bosta vse potrebno pripravila dekanjski upravitelj g. Franc Gomilšek sporazumno z župnijskim vikarjem p. Ernestom Jenko. Za vnanjo proslavo pa bodo gotovo radi pripomogli dobri in vneti svetotrojiški farani, Romarji, častilci presv. Trojice, vsi letos v kvaternici na to tridnevnicco k Sv. Trojici v Slov. gorice.

Sv. Ana v Slov. gor. Tridnevne duhovne vaje za mladeniče bodo dne 6., 7. in 8. septembra t. l. Vsi mladeniči župnije so vabljeni, da se jih udeležijo! Ob sklepu na Marijin praznik, dne 8. sept. popoldne bo slovesen sprejem mladeničev in deklet v Marijino družbo. Obred bo izvršil in slovesen govor bo imel preč. g. dekanjski upravitelj in voditelj Marijinih družb Franc Gomilšek. Ob enem bo ta dan prosvetni dan s proslavo desetletnice vladanja Njih Vel. kralja Aleksandra.

Pelzela. Romarski shod na Gori Oljki se bo obhajal v osmini povišanja sv. Križa, to je dne 20. septembra ali na 17. pobinkošno nedeljo.

Romarjem na Brinjevo goro. Zadnji letošnji veliki romarski shod na znameniti Brinjevi gori bo dne 13. septembra. Na predvečer ob šestih bo pridiga in litanije Matere božje. Drugo jutro ob petih sveta maša in obhajilo romarjev. Ob šestih pridiga in peta sveta maša ter ob desetih zopet pridiga in peta sveta maša. Malo je Marijinih božjepotnih cerkva na Štajerskem, ki bi bile romarjem tako priljubljene, kakor je ravno Brinjeva gora. Pridite romarji in položite svoje skrbi v teh težkih časih naši Materi na gori. Za spovednike je dobro preskrbljeno, naš gostilničar pa bo skrbel tudi za telo. Najboljši in najbližnji dohod je iz postaje Zreče ali pa Rodanaves.

Kalobje. Cerkveni shod na Kalobju bo 13. septembra 1931. Marijini častilci se vliudno vabijo.

Rabelj.

V sredo 26. avgusta zjutraj se je vrnila dninarica Katarina Potočnik od svoje sorodnice na dom očima, 55 letnega Leopolda Petroviča v Žetalah. Deklica se je nepopisno prestrašila, ko je odprla polke na shrambi in je videla obešenega očima na vrvi, ki je bila pritrjena na železnem klinu sredi stropa.

O pretresljivem dogodku obveščeni župan in orožniki so začeli zadevo raziskovati in so kmalu dognali, da Petrovič ni nikdar samomorilec. Prijeli so takoj pokojnikovo ženo, 49 letno Jero Petrovič, ki je bila v noči, ko je bil izvršen zločin, z doma. Nadalje so orožniki porinili pod drobnogled zaslišanja 30 letnega oženjenega dninarja Ivana Krušiča iz Lešja pri Žetalah. Sosedje so namreč povedali, da ima Krušič nedovoljeno razmerje z Jero in nje-no hčerko Katarino Potočnik.

Krušiču so pokazali manjše rane na telesu obešenega in istotako je bil tudi Krušič odrgnjen na več mestih. Sorodstvo med Petrovičevimi ranami in Krušičevimi je slednjič skrajša trdovratnega Krušiča ganilo, da je priznal, da je bil on taisti, ki je izvršil rabeljski posel nad Petrovičem. Petrovič je znal za ljubavno razmerje žene in hčerke, radi tega je bil kreg in prepir pri Petrovičevih na dnevnem redu, dokler ni Jera nagovorila Krušiča, da je obesil Leopolda, ki je bil trojici na potu. Da je Jera zasnovala umor, je potrdila tudi zaprta hčerka Katarina. Orožniki so prepeljali: Krušiča, Jero in Katarino Potočnikovo v zapore celjskega okrožnega sodišča

*

Otvoritev jesenskega velesejma v Ljubljani je počastila 29. avgusta Nj. Vel. kraljica Marija s svojim obiskom.

60letnica obstoja mariborskega gasilskega in reševalnega društva je bila slovesno proslavljena v nedeljo dne 30. avgusta s službo božjo na Glavnem trgu z blagoslovitvijo nove Magyru-sove motorne lestve. Novemu gasilnemu orodju je kumovala soproga g. župana gospa Angela Juvanova. Marib. gasilno in reševalno društvo gleda s ponosom nazaj na 60letno delo, ki je bilo v največjo korist Mariboru in vsej okolici. Vrlim in požrtvovalnim gasilcem naše čestitke k pomenljivemu jubileju!

Za župnika v Bogojini (Prekmurje) je imenovan vlč. g. Jožef Hanko, kaplan v Dolnji Lendavi.

Naš general umrl nenadoma v Ptuj. Dne 27. avgusta je umrl v Ptujju nenadoma general Stanojlovič, ki se je mudil tamkaj po opravkih nadzorovanja naših zračnih sil. Blagopokojni general je poveljeval našemu vojnemu zrakoplovstvu.

Tat na trgu. Posestnici Mariji Januš iz Beneške vasi pri Št. Petru pod Mariborom je nekdo izmaknil na marib. trgu 4 bankovce po 100 Din in 10 bankovcev po 10 Din.

Zahvala. Dne 19. avgusta 1931 je nama: Kancler Janezu in Ogrizek Janezu iz Starš, občina Št. Janž na Dravskem polju požar upepelil hiše in gospodarska poslopja. Ker sva bila naročnika Vašega cenjenega lista in naročnino celoletno plačala, ste nama kot prvi priskočili na pomoč z darom vsakemu po 1000 Din, za kar se Vam najiskrenejšje zahvaljujemo. Starše dne 28. avg. 1931. Kancler Janez in Ogrizek Janez.

Obesila se je v Mariboru v svojem stanovanju žena železničarja Josipina Knuplež. Vzrok samomora je neznan.

V prepiru z ženo je udaril posestnik Ludvik Gomivnik z Boča pri Selnici ob Dravi z nabito lovsko puško tako močno po tleh, da se je sprožila in so zadelo neprevidnega Ludvika šibre v trebuh. Težko ranjenega so prepeljali v mariborsko bolnico.

Hiša pogorela. Stanovanjska hiša je pogorela v Žikarcih pri Sv. Martinu pri Vurbergu posestniku Jakobu Janiš. Ogenj je upepelil tudi živež ter krmo in znaša škoda 40.000 Din. Zavarovalnina je majhna.

Požar na Dravskem polju. Dne 22. avgusta ob štirih zjutraj je izbruhnil v Staršah pri Št. Janžu na Dravskem polju požar pri posestniku Ivanu Ogrizeku. Pogorel je on in sosed Janez Kancler, mizar. Škoda je ogromna, z zavarovalnino le deloma krita. Radi goste megle se ni ogenj niti 50 m daleč videl.

Požar v mlinu. V pondeljek, dne 31. avgusta zjutraj je izbruhnil požar v Ehrlichovem mlinu na Pesnici. Gasilci so ogenj omejili in rešili hišo žago in strojnico. Škoda je zelo velika.

Tatvina. Knez Francu, posestniku v Razboru, ki kot cerkveni ključar oskrbuje spodnjo romarsko kočjo na Urški gori, je bila na srednje žeganje, to je dne 23. avgusta t. l., med prvo sv. mašo ukradena iz kuhinjske shrambe usnjata denarnica, v kateri je imel nad 6000 Din gotovine in razne listine. Ako bi kdo slučajno našel ali kje videl denarnico z listinami, n. pr. orožnim listom, glasečim se na Knez Franc, se prosi, da to proti povračilu stroškov nemudoma sporoči občinskemu uradu v Razboru.

Fantovska podivjanost. Krojaškemu pomočniku Jerneju Žižeku iz Trbegovcev pri Ljutomeru so prizadjali fantje sedem zabodljajev z nožem. Nevarno ranjenega so prepeljali v bolnico v Maribor.

Grad in veleposestvo prodana na sodni dražbi. Gornjeradgonska graščina in 110 oralov obsegajoče veleposestvo sta bila pri okrajnem sodišču v Gornji Radgoni prodana na dražbi sedmim novim posestnikom za 1.120.000 Din. Zadnji lastnik je bil grof Karl Chovinsky.

Vlomilci obiskali župnišče. Nad vse drzni vlomilci so obiskali v noči 28. avgusta župnišče g. župnika Vajde na Prihovi pri Konjicah. Vlomljeno je bilo na treh krajih v: pisarno, klet in v hlev. Iz pisarne so odnesli uzmojčiči: 1000 Din cerkvenega denarja, namizno uro, par steklenic likerja, pelerino in župnikov klebuk. Izginil je župni uradni pečat, prebrskani so vsi papirji, le